

Jeg forsvarte i offentlig disputas
prosjektet

«Kunstliturgien – om kunstens grenser»

Tirsdag 25. juni 2024
Levinsalen, Norges Musikkhøgskole

Bedømmelseskomiteen bestod av:

- Leder: Trond Lossius, professor, Den norske filmskolen, Høgskolen i Innlandet og professor II, Griegakademiet, Institutt for musikk, Universitetet i Bergen
- Førsteopponent: Dr.theol. Kari Veiteberg, biskop i Oslo bispedømme
- Andreopponent: Madame Lou Camille Nielsen, forfatter og kunstner

Lenke til dokumentasjon av disputaspresentasjon og omtale:

https://www.dropbox.com/scl/fo/8tvurhyi0rbwninvfn69y/AHeOj6L1qf_oG0bWyZxxZ_A?rlkey=04h3j81vayumq03e2d0pxhd07&st=cxcq8zi4&dl=0

<https://www.vl.no/kultur/2024/07/03/utforsker-kirkens-liturgi-fra-kunstens-stated/>

– Radikalt grenseløst

Holmbergs andre opponent, Madame Lou Camille Nielsen, startet sin utspørring med en prinsipiell avvising av hele doktorgraden.

Kunstliturgien

- Doktorgradsarbeid i kunstnerisk utviklingsarbeid av Liv Kristin Holmberg. Disputasen ble avholdt ved Norges musikkhøgskole (NMH) i Oslo 25. juni
- Blir på NMHs nettsider omtalt som «et performativt og diskursivt prosjekt om kunstens grenser». Det undersøker blant annet «liturgiske forløp og forskrifter som strukturerende, dramaturgisk prinsipp i eksperimentell scenekunst og musikkteater».
- To to opponenter, Kari Veiteberg og Madame Lou Camille Nielsen, kom fra henholdsvis teologien og kunstens verden.
- Mange ulike verk og samarbeidspartnere, blant dem teologer og musikere, inngår i prosjektet. Blant verkene som er blitt gjennomført i kirkerom, er *Pustens Liturgi*, *Søvnens liturgi* og *Liturgi uten fellesskap*



Utforsker kirkens liturgi fra kunstens ståsted

KUNST OG LITURGI: Hvor er Gud? spurte Oslo-biskopen, mens multikunstneren Madame Nielsen ville avvise doktorgraden som grenseløs. Vi ble med på Liv Kristin Holmbergs disputas «Kunstliturgien».



Lyset er dempet i Levinsalen på Musikkhøgskolen i Oslo. Midt i rommet ruver en diger skimrende kappe. Bak den surrer en video av Liv Kristin Holmberg på vei gjennom Oslos gater. Hun har på seg kappen. Hun ankommer Grønland kirke. Banker på døren, bank, bank, bank.

Videoen setter stemningen for noe av det som skal bli forsøkt dissekert i Holmbergs doktorgradsdisputas i kunstnerisk utviklingsarbeid, kalt *Kunstliturgien, om kunstens grenser*.

For hvor langt kan kunsten og kunstneren strekke seg inn i den liturgiske og religiøse sfæren? Hvilke muligheter og sperrer ligger i kirkerommet som sted for kunst? Og kan de som jobber med musikk i kirken finne inspirasjon fra performancekunst og musikkteater?



Kunst og religion

– Jeg vil gjerne gjøre det tydelig at jeg ikke er her for å reformere Den norske kirke eller liturgien. Mitt perspektiv er kunstens, sa Holmberg til et usedvanlig fullsatt auditorium.

Døden som omdreiningspunkt

Holmberg pekte på at verkene også kan forstås som refleksjoner over kirkelige liturgiske tradisjoner, og forsøk på å belyse kunstens mulige liturgiske røtter. Hun la vekt på at det særlig er kirkemusikerens rolle og muligheter hun vil utforske og utvide.

Videre knyttet hun *Kunstliturgien* til begravelsesritualet:

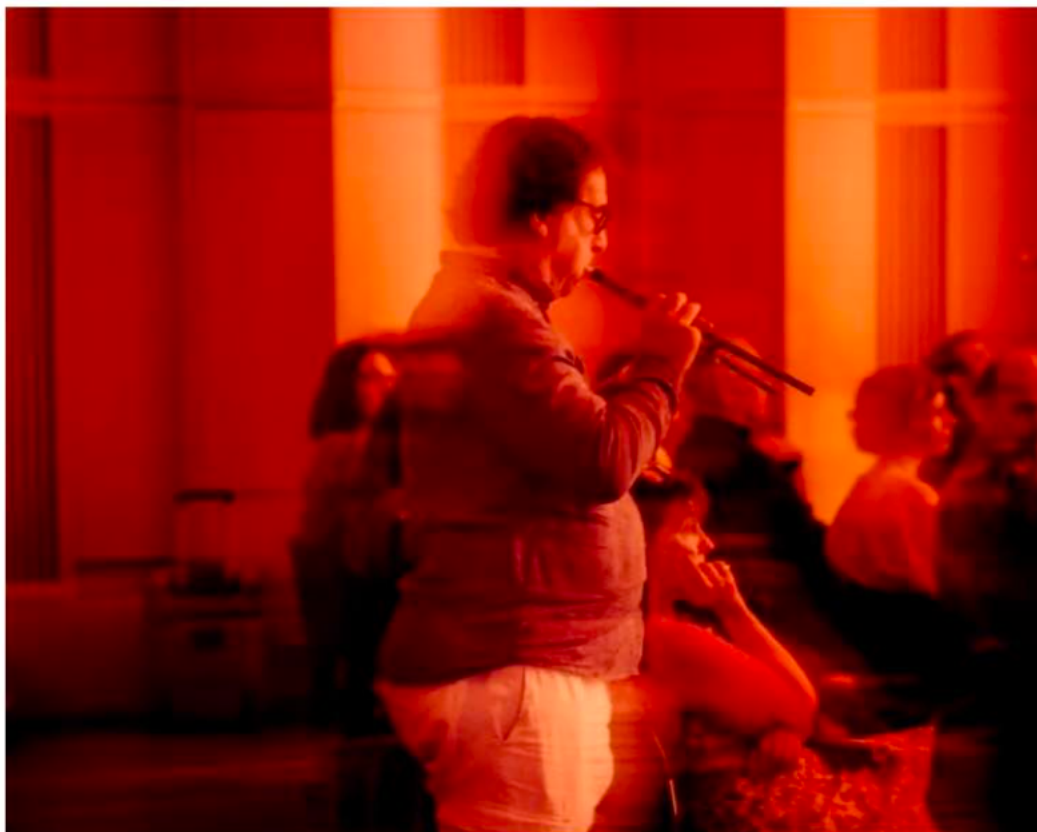
– Min egen dødsangst og vår manglende dødsbevissthet er kanskje den viktigste motoren.



Verkene kan ses som ulike måter å komme døden i møte på

— Liv Kristin Holmberg

Holmberg trakk tråder videre til gresk teater og den antikke mysteriekulten rundt Orfeus.



FLØYTESPILL: Flere musikere og sangere bidro under doktorgradsdisputasen. (Sindre Deschington)

Har Holmberg skapt teologi?

Kunstens møte med det hellige lokket et nokså variert publikum til Musikkhøgskolen: Alt fra mer eller mindre kjente forfattere og musikere til akademikere og teologer.

Hun forklarte at hun med verk som *Søvnens liturgi*, som er en seanse laget for en person om gangen, ønsker å lede publikum mot en grense.

– Om man tenker at det hellige på et vis er denne grensen, er dette former for iscenesettelser av grensen.



STINN BRAKKE: Levinsalen på Musikkhøgskolen i Oslo var fylt til randen under Liv Kristin Holmberg disputas 25. juni. (Sindre Deschington)

Som akademisk prosjekt, ja. Men ikke som kunst. Madame Nielsen anerkjente det hele som et «megalomant og radikalt og grenseløst og unikt kunstnerisk arbeid og verk.»



Liv Kristin Holmberg forsvaret prosjektet 'Kunstliturgien' i offentlig disputas på Norges Musikkhøgskole (NMH). Her får hun klemmer fra venner og bekjente i pausen etter presentasjonen. (Sindre Deschington)

Dermed hadde doktorgraden blitt innstilt til godkjenning, av «praktiske og ideelle grunner,» ifølge Madame Nielsen.

– En forestilling i seg selv

To dager etter disputasen kontakter vi Holmberg for en liten oppsummering og evaluering.

– Disputasen kan ses på som en forestilling i seg selv, sier hun på telefon fra Blekinge i Sverige, der den nyslåtte doktoren for tiden jobber med *Dovenskapens liturgi*.

Holmberg er opptatt av at fagfeltet hun tilhører, kunstnerisk utviklingsarbeid, ikke legger opp til at man skal finne vitenskapelige og objektive svar. Utgangspunktet er det kunstneriske arbeidet og kunstnerens utforsking av egen praksis.



Du kan si at det er
kunsten er funnene.

— Liv Kristin Holmberg

Holmberg sier hun har laget ritualene ut fra et ønske om selv å få oppleve dem, selv om det i praksis er publikum, eller gjestene hennes, som gjør det.

– Jeg har ikke kjent meg hjemme i kirken, i ritualene og fellesskapet som finnes der, men jeg lengter etter det, og har forsøkt å bringe sammen den eksistensielle lengselen og den kunstneriske skapelsen.